

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	2018-126	Fiskeriafdelingen	6. april 2018

SAMLENOTAT

---

1. Henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på den Europæiske Unions vegne om ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og om indgåelse af en protokol med Kongeriget Marokko
    - *Sagen forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*KOM (2018) 151
-

**Henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse af
Kommissionen til at indlede forhandlinger på den Europæiske
Unions vegne om ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og om
indgåelse af en protokol med Kongeriget Marokko**
KOM (2018) 151

Nyt notat.

1. Resumé

Den nuværende protokol til fiskeripartnerskabsaftalen udløber den 15. juli 2018. Som konsekvens heraf fremlagde Kommissionen i januar 2018 et udkast til et forhandlingsmandat med henblik på Rådets bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko. Forhandlingsmandat blev forelagt i FEU den 19. januar 2018. I lyset af en afgørelse fra EU-domstolen den 27. februar 2018 om at den nuværende aftale ikke finder anvendelse i Vestsahara, har Kommissionen den 21. marts 2018 fremlagt en henstilling om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om ændring af EU's fiskeripartnerskabsaftale med Marokko og indgå aftale om en protokol til implementering af fiskeripartnerskabsaftalen til erstatning af den vedtagne henstilling fra februar 2018. I henstillingen fremhæves blandt andet, at det er nødvendigt at præcisere fiskeripartnerskabsaftalens geografiske anvendelsesområde således, at farvandet ud for Vestsahara inkluderes. Den nuværende protokol omfatter fiskeri efter en række arter, herunder tun, sardin, makrel, hestemakrel, ansjos og senegalesisk kulmule i Marokkos fiskerizoner, og repræsenterer en værdi på 30 mio. € (ca. 224 mio. kr.) årligt. Den nuværende protokol vurderes at være effektiv, og en fornyelse støttes af de marokkanske myndigheder.

2. Baggrund

Kommissionen har den 21. marts 2018 fremlagt et forslag om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om ændring af EU's fiskeripartnerskabsaftale med Marokko og indgå aftale om en protokol til implementering af fiskeripartnerskabsaftalen. Dansk sprogversion modtaget den 22. marts 2018.

Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandling på Den Europæiske Unions vegne om en ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og indgåelse af protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 218, stk. 3 og 4 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Henstillingen forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

3. Formål og indhold

Fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko trådte i kraft den 28. februar 2007. Aftalen var indtil december 2011 implementeret i to fortløbende protokoller. Den nuværende protokol blev paraferet d. 24. juli 2013, og trådte i kraft den 15. juli 2014. Fiskeriprotokollen gælder for en periode på fire år fra dens ikrafttræden, og udløber derfor den 15. juli 2018.

Kommissionen fremsatte i januar 2018 en henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko. Henstillingen blev vedtaget i Rådet i februar 2018.

EU-domstolen afsagde den 27. februar 2018 dom på grundlag af en anmodning om en præjudiciel afgørelse om gyldigheden af den nuværende fiskeripartnerskabsaftale og tilhørende protokol, jf. sag nr. C-266/16. Domstolen konstaterer, at fiskeripartnerskabsaftalen er gyldig, men ikke finder anvendelse for Vestsahara. Med henblik på at inkludere farvand ud for Vestsahara vil Kommissionen derfor indlede forhandlinger med Kongeriget Marokko om ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og indgåelse af en ny protokol.

Generelt er formålet med fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen at styrke samarbejdet mellem EU og Marokko med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeressourcerne i Marokkos og Vestsaharas fiskerizone i alle parters interesse.

Det overordnede formål med fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen er at skabe fiskerimuligheder for EU-fartøjer i farvand ud for Marokko og Vestsahara inden for det tilgængelige overskud. Kommissionens forhandlingsposition er baseret på resultaterne af en evalueringsrapport udarbejdet af eksterne eksperter i 2017.

Fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen skal medvirke til at imødegå de generelle mål for associeringsaftalen¹ og skal sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne ud fra miljømæssige, økonomiske og sociale hensyn. Fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen implementeres i overensstemmelse med artikel 1 i associeringsaftalen om udvikling af

---

¹ Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko af 26. februar 1996, herefter kaldet 'associeringsaftalen'.

dialog og samarbejde og artikel 2 om respekt for demokratiske principper og menneskerettigheder.

Den nuværende fiskeriprotokol med Marokko omfatter adgang til fiskeri efter blandt andet tun, sardin, makrel, hestemakrel, ansjos og senegalesisk kulmule i Marokkos fiskerizoner, defineret som farvande henhørende under Marokkos højhedsområde eller jurisdiktion. På tidspunktet for protokollens indgåelse var opfattelsen, at der også var adgang til visse fiskerimuligheder ud fra Vestsahara.

Fartøjer fra Spanien, Portugal, Frankrig, Italien, Tyskland, Litauen, Letland, Nederlandene, Irland, Polen, Storbritannien har fiskerimuligheder inden for aftalen.

Den samlede finansielle årlige modydelse i den nuværende protokol er fastsat til 30 mio. € (ca. 224 mio. kr.). Heraf udgør 16 mio. € (120 mio. kr.) kompensation for adgang til fiskeriressourcer og 14 mio. € (104 mio. kr.) er afsat til udvikling af Marokkos fiskeripolitik. Der forventes herudover en betaling på 10 mio. € (ca. 75 mio. kr.) fra rederne for licenser til fiskeri.

Den finansielle modydelse i den nuværende protokol skal bidrage til at udvikle og implementere Marokkos fiskeripolitik som led i deres fiskeristrategi for udvikling af fiskerisektoren. Der er i protokollen opstillet retningslinjer for den sektorstøtte til ansvarlig fiskeripolitik, som EU giver støtte til, og indebærer blandt andet jævnlig afrapportering fra Marokko på projekter, herunder om et projekts sociale og økonomiske konsekvenser, navnlig for beskæftigelse, investeringer og alle kvantificerbare virkninger af de gennemførte foranstaltninger samt geografiske fordeling. Anvendelse af sektorstøtten viser, at to regioner i Vestsahara har modtaget den største støtte på henholdsvis 47% og 19% af sektorstøtten.

Der har været et videnskabeligt samarbejde mellem parterne af den nuværende protokol med henblik på overvågning af fiskeressourcernes tilstand i den marokkanske fiskerizone. Forvaltningen og den tekniske overvågning af protokollen, herunder bæredygtig fiskeriforvaltning, er blevet drøftet i den Blandede Komité. Den Blandede Komité har (efter fælles aftale) foretaget mindre justeringer af fiskerimulighederne fastsat i protokollen.

Både EU og Marokko er kontraherende parter i ICCAT (Den Internationale Konvention for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet). For de bestande, som er reguleret i ICCAT gennem kvoter,

som EU har andel i, fisker EU på egne ICCAT-kvoter i de marokkanske farvande.

Kommissionen har fremlagt en henstilling til Rådets beslutning, hvori Kommissionen bemyndiges af Rådet til at indlede og føre forhandlinger om ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og indgåelse af en protokol. Forhandlingerne vil skulle gennemføres i konsultation med Rådet og i overensstemmelse med et sæt forhandlingsdirektiver. Kommissionen anfører, at formålet med forhandlingerne er at få vedtaget en ændring af fiskeripartnerskabsaftalen og en ny protokol som led i fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko i overensstemmelse med forordning nr. 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen), forordning (EU) 2017/2403 om en bæredygtig forvaltning af de eksterne flåder og med Rådets konklusioner af 19. marts 2012 om den fælles fiskeripolitiks eksterne dimension.

Med henblik på at sikre fremme af bæredygtigt og ansvarligt fiskeri såvel som at bidrage til streng overholdelse af international lov, har Kommissionen foreslået følgende forhandlingsmål. Kommissionen skal søge, at

- sikre adgang til marokkanske fiskerizoner omfattet af den nuværende aftale og protokol og adgang til farvand ud for Vestsahara og de nødvendige fiskeritilladelser til EU-fartøjer, som fisker i de pågældende zoner.
- understøtte FN's indsats for at finde en løsning for Vestsahara.
- tage højde for den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning og de relevante forvaltningsplaner, der er vedtaget af de relevante regionale fiskeriforvaltningsorganisationer (RFFO'er), for at sikre et miljømæssigt bæredygtigt fiskeri og fremme havforvaltningen på det internationale plan. Fiskeriet bør udelukkende rettes mod de tilgængelige ressourcer under hensyntagen til den lokale flådes fiskerikapacitet, samtidig med at der tages særligt hensyn til, at visse af de pågældende bestande er fælles eller stærkt vandrende.
- søge at opnå en passende andel af disse ressourcer, som er i fuld overensstemmelse med EU-fiskerflådens interesser, når disse ressourcer også er af interesse for andre udenlandske flåder, samt efterstræbe, at alle udenlandske flåder underlægges de samme tekniske betingelser.
- styrke den sektorpolitiske dialog for at fremme indførelsen af en ansvarlig fiskeripolitik i tråd med landets politikmål.
- inkludere en klausul om konsekvenserne i tilfælde af overtrædelse af menneskerettigheder og demokratiske principper.
- inkludere en forrang for EU-fartøjers adgang til fiskeriressourcerne.

- indføre hensigtsmæssige mekanismer for at sikre, at Kommissionen er tilstrækkelig informeret om og involveret i den geografiske og sociale fordeling af de socio-økonomiske fordele af aftalen og protokollen, således at Kommissionen kan sikre, at de gavner den berørte befolkning.

Dertil kommer følgende:

- Kommissionen skal på tidspunktet for underskrivelse og afslutning af forhandlingerne vurdere implikationerne af aftalerne, særlig i forhold til fordelene for den berørte befolkning. Kommissionen skal samtidig sikre, at den berørte befolkning har været passende involveret.

Evalueringsrapport

Kommissionen har fået udarbejdet en evalueringsrapport om fiskeriprotokollen mellem EU og Marokko. Det fremgår af evalueringsrapporten, at sektorstøtten i henhold til den nuværende protokol effektivt bidrager til bæredygtig udnyttelse af bestandene og har bidraget til en fremskyndelse af implementeringen af Marokkos fiskeristrategi. Der er et overskud af hovedbestandene (små pelagiske arter og kulmule), mens det er mere problematisk at vurdere bæredygtigheden for demersale arter, idet der mangler tilstrækkelig videnskabelig dokumentation, og der er tale om et blandet fiskeri.

Evalueringsrapporten peger på, at EU's fiskerifartøjer har en god udnyttelse af fiskerimulighederne, særligt for så vidt angår de små pelagiske arter. Protokollen har bidraget til ca. 500 personers beskæftigelse i EU og 200 marokkanske sømænd, der har fået forbedret deres kompetenceniveau. For EU er der tale om en god investeringsratio på 1:2,78 € (1:21 kr.).

Anvendelse af sektorstøtten viser, at to regioner i Vestsahara har modtaget den største støtte på henholdsvis 47% og 19% af sektorstøtten.

Marokko giver EU adgang til fiskeriressourcer, der ikke udnyttes fuldt ud af Marokkos nationale flåde, og der er en meget lille interaktion mellem EU-fartøjer og marokkanske fartøjer, hvorved de udenlandske fartøjer ikke påvirker det marokkanske fiskeri negativt.

Evalueringsrapporten konkluderer, at protokollen er acceptabel, og at de marokkanske myndigheder støtter en fornyelse af protokollen. Ved en fornyelse af protokollen anbefaler man i evalueringen, at der fortsat skal være fokus på støtte til Marokko vedrørende bæredygtighed og partnerskaber. Der bør skabes bedre klarhed over nogle tekniske krav, herunder kravet om forpligtelsen til at lande i marokkanske havne.

Territorialt anvendelsesområde vedr. Vestsahara

EU-domstolen afsagde den 27. februar 2018 dom i sag C-266/16, hvor en domstol i Storbritannien havde anmodet om en vurdering af fiskeripartnerskabsaftalens gyldighed.

Domstolen fandt, at fiskeriaftalen er gyldig. Domstolen konstaterer, at aftalen finder anvendelse på ”Marokkos område”, og at Domstolen i sin dom af 21. december 2016 i sag nr. C-104/16 P har fastslået, at der herved skal forstås det geografiske område, hvor Marokko fuldt udøver den kompetence, som staterne er anerkendt i henhold til folkeretten. Domstolen fastslår på den baggrund, at Vestsaharas område ikke er omfattet af begrebet ”Marokkos område”, som omhandlet i fiskeriaftalen. Domstolen fastslår på denne baggrund, at aftalen er gyldig, men at hverken fiskeriaftalen eller protokollen finder anvendelse på de farvande, der støder op til Vestsaharas område.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til henstilling om at indlede forhandlinger. Forslag til endelig indgåelse af nye fiskeripartnerskabsaftaler og protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Et forslaget om indledning af forhandling om en ny protokol har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser, men en eventuel indgåelse af en ny protokol vil kunne have en indvirkning på EU-budgettet.

Den samlede finansielle modydelse i den eksisterende protokol udgør 30 mio. € (ca. 224 mio. kr.). Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 600.000 € (4,5 mio. kr.) over 4 år.

8. Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening PO henviser til deres bemærkninger til Kommissionens henstilling i januar 2018 til KOM (2018) 1.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være kvalificeret flertal for Rådets afgørelse om forhandlingsdirektiverne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen henholder sig i relation til den fælles fiskeripolitikks eksterne dimension generelt til principperne, som indgår i Folketingets vedtagelse V42 af 7. april 2011, herunder særligt:

- at EU-fartøjers eksterne fiskeriaktiviteter forvaltes og kontrolleres efter samme standard som inden for EU-farvande, herunder at EU's fiskeriaftaler påviseligt skal understøtte en social og miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Specifikt for så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011, det vil sige, at følgende principper skal lægges til grund for en ændret fiskeripartnerskabsaftale og ny fiskeriprotokol med Marokko:

- Forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- Styrket kontrol, herunder fremme regionalt samarbejde,
- Krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- Størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne, og
- Størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger særlig vægt på, at forhandlingsdirektiverne, som foreslået af Kommissionen, præciserer at:

- Det pålægges Kommissionen at forhandle en fiskeripartnerskabsaftale og ny fiskeriprotokol, der vil være til gavn for de berørte folk, og som efterlever EU-Domstolens afgørelse i sag C-266/16.
- Der inkluderes en klausul om konsekvenserne i tilfælde af overtrædelse af menneskerettigheder og demokratiske principper.

- Yderligere fokus på miljømæssig bæredygtighed samt sikkerhed for, at fiskeriaktiviteterne udelukkende målrettes overskudsressourcer.

Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende område inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at fiskeripartnerskabsaftalen og den nye fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19. marts 2012 og er i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen).

Såfremt der på baggrund af forhandlingsmandatet opnås enighed om en ændret fiskeripartnerskabsaftale og en ny fiskeriprotokol med Marokko, vil resultatet skulle godkendes af Rådet og Europa-Parlamentet.

Regeringen henholder sig i relation til Vestsahara til Folketingets vedtagelse V79 af 31. maj 2016, der blev enstemmigt vedtaget.

Regeringen lægger vægt på, at EU efterlever EU-Domstolens afgørelse i sag C-266/16, og at der er parallelitet mellem efterlevelsen af denne dom og EU-domstolens dom af 21. december 2016 i sag C-104/16 P om frihandelsaftalen mellem EU og Marokko, herunder parallelitet mellem de allerede vedtagne forhandlingsdirektiver på landbrugsområdet og de foreslåede forhandlingsdirektiver på fiskeriområdet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Sagen har imidlertid været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. januar 2018 i forbindelse med Kommissionens oprindelige forslag (tidligere udgave) af forhandlingsmandat (revideret samlenotat af 18. januar 2018).

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

